

Motýl a jeho životní cyklus.

(Autor obrázku – Roman Bureš)

Samička motýla létala z rostliny na rostlinu a přemýšlela, kam naklade svá vajíčka. Nakonec si vybrala kopřivu. Vajíčka nakladla zespodu jednoho lístku. Tam budou určitě v bezpečí. A odletěla pryč.

Za nějaký čas se z vajíček začaly líhnout malé housenky. Jejich úkolem bylo pořádně jíst a růst. Protože jejich maminka dobře věděla, kam vajíčka připevnil, měly teď housenky spoustu jídla přímo u sebe. Jedly kopřivu a rostly a rostly, že se musely několikrát převléknout ze své tělesné schránky, protože se do ní už nevešly.

Po nějaké době (a ta je u různých druhů motýlů jinak dlouhá) si housenky začaly hledat pro sebe to nejvhodnější místo. Některé se zabydly pod kamenem, jiné ve štěrbině a další zůstaly na rostlině. Nastal čas se zakuklit. Jejich kukla se zabarvila do podobné barvy, jako byl jejich úkryt. Z venku kukla vypadala téměř pořád stejně, ale co se dělo uvnitř? To zatím nevíme. Ještě chvíli si musíme počkat.

Sluníčko svítí a svými teplými paprsky kuklu krásně zahřívá. Bude to už dnes? Možná právě teď. Z kukly se pomalu souká ven dospělý motýl. Byla to pro něj velká a těžká práce. Ještě chvíli bude odpočívat, sušit si svá mokrá křídélka. Potom je pomalu roztáhne, a když už je celý suchý, poprvé vzlétá a okouzluje nás svou krásou. Dospělý motýl se živí nektarem rostlin, šťávami z ovoce i mízou stromů. Když přijde jeho čas, začnou motýlí námluvy.

Samička motýla létá z rostliny na rostlinu a přemýšlí, kam naklade svá vajíčka ...

1. Třísložkové karty – Vývoj motýla

Postup výroby:

- Obrázkovou přílohu třísložkových karet si vytiskněte dvakrát.
- Všechny obrázky i nápisy vystříhnete.
- Na jednu sadu obrázků zezadu přilepte odpovídající nápisy.
- Takto vše zalaminujte, případně vše vytiskněte na silnější papír.

K této práci si můžete dokoupit modely vývoje motýla nebo si je vyrobit doma třeba z Fimo hmoty, velmi se mi líbil nápad s různými druhy těstovin.

Vajíčka = větší kuskus

Housenka = vřetenka (Fusilli)

Kukla = mušličky (Conchiglie)

Motýl = motýlci (Farfalle)

Postup práce:

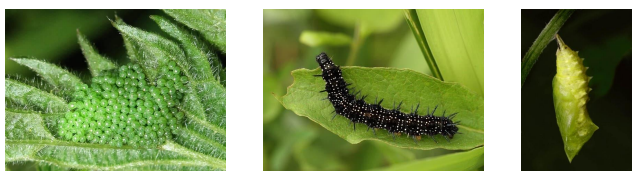
1. Pozvu dítě k práci.
2. „Pamatuješ na ten příběh o motýlkovi?“ „Jak to s ním bylo.“
3. „Samička motýla nakladla vajíčka.“ Před dítě otočím obrázek s vajíčky.

4. „Z vajíčka se vylíhla housenka.“ Obrázek housenky položím vedle vajíček.

5. „Housenka se zakuklila.“ Přidám obrázek kukly.

6. „Z kukly vylezl motýl.“ Přidám obrázek motýla.

Třístupňová hra

Pokud máte kvalitní modely, můžete tuto práci dělat s nimi, jinak je vhodné použít obrázky.

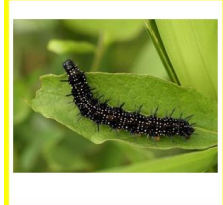
1. Postupně ukazují na obrázky a říkám.: „To jsou vajíčka. To je housenka. To je kukla. To je motýl.“
2. Vezmi vajíčka a odnes je na stoleček. Vezmi housenku a dej jí na židli ... Přines mi kuklu. Přines mi motýla ...
= V této fázi dáváme dítěti různé úkoly i legrační (Dej mi motýla na hlavu apod. ☺), jde o to, aby dítě co nejvíc manipulovalo s obrázky/modely a pojmy si upevnilo.
3. Ptám se dítěte.: „Co je to?“ Motýl ...

Přiřazování s modely

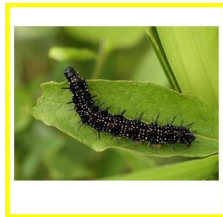
K modelům budeme přiřazovat obrázky. Pokud budete práci dělat s těstovinami, bude postup obrácený.

1. „Tohle už znáš, dávej modely na koberec vedle sebe a říkej co to je.“
2. Dítě postupně vyndá všechny modely. Vajíčka, housenku, kuklu, motýla. Pokud bude mít pořadí přeházené, požádáme ho, aby je seřadilo posloupně. Když neví, zopakujeme mu příběh.

3. „Mám tady ještě takové obrázky. Zkus je k modelům přiřadit.“ Nechám dítě pracovat samostatně.

4. Modely uklidíme a požádáme dítě, aby zkusilo přiřadit k obrázkům druhou sadu obrázků.

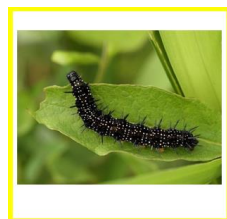
5. Pokud dítě čte, může přiřadit nápisy a následně si to otočením vrchního obrázku zkontrolovat.

vajíčka

housenka

kukla

motýl

vajíčka

housenka

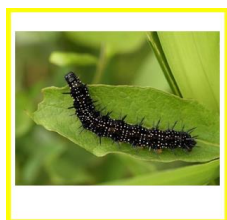
kukla

motýl

Přiřazování s těstovinami

Tato práce je určena pro děti předškolního věku (5 - 6 let), kdy už můžeme použít pojem jako.

1. Začneme s obrázky. „Dávej postupně obrázky na koberec vedle sebe a říkej co na nich je.“
2. Dítě postupně vyrovná všechny obrázky. Vajíčka, housenku, kuklu, motýla. Pokud bude mít pořadí přeházené, požádáme ho, aby je seřadilo posloupně. Když neví, zopakujeme mu příběh.
3. „Něco tu mám. Podívej. Připomíná ti tvar těstovin nějakou fází motýlího vývoje?“
4. Dítě zkusí určit, co by kam mohlo patřit.
5. Poté těstoviny uklidíme a pracujeme s nápisy stejným způsobem, jako v předchozí aktivitě.

Výroba vlastní knížky

V příloze naleznete černobílé obrázky k vytištění. Dítě si obrázky vybarví. Pokud píše, tak si název konkrétní fáze k obrázku zapíše, pokud ne, může diktovat rodiči písmena, která do slova patří. Vytvoří si vlastní úvodní stránku a sešívačkou k sobě sešije.

TADAAAAAA KNÍŽKA JE HOTOVÁ.

2. Motýl a jeho životní cyklus prožitkem

1. Dítě už zná Motýlí příběh.
2. Požádáme dítě, aby se pohodlně posadilo a zaposlouchalo se do hudby.
(Antonio Vivaldi – Jaro)

Slyšíš tam jednotlivé fáze vývoje? (vajíčko, housenka, kukla, motýl)

<https://www.youtube.com/watch?v=qyFsW6TZqYA>

3. Teď si to společně poslechněte ještě jednou, ale z tohoto odkazu. Jednotlivé fáze, jsou zde okomentované a doprovázené známými obrázky.

<https://www.youtube.com/watch?v=TPMpHgkM8rs>

4. Jdeme na to. „Teď budeš motýlem ty, ale nejdřív z tebe bude malé vajíčko.“
 - Na zem rozložte deku, do které se dítě později zamotá.
 - Dítě se schoulí doprostřed deky do klubíčka
 - Zapneme opět hudbu. Slovně dítěti pomáháme, aby si jednotlivé fáze mohlo prožít.

„Je z tebe malé vajíčko.“ Z vajíčka vylézá housenka. „Teď jsi housenka, která leze všude možné a hodně jí.“ Když přijde čas kuklení, požádáme dítě, aby dolezlo k dece a chytilo si jí za roh a zamotalo se do ní. „Jsi zakuklená housenka. V kukle se děje velká práce.“ Když hudba začne být dramatická, řekneme dítěti, že motýl už chce ven, tak se tam trochu vrtí a nakonec se souká ven. Chvilí sedí a suší se. Roztáhne křídla, ještě chvíli čeká. AAAAAAA už poprvé vzlétá. Dítě „létá“ po prostoru.

- Takhle to prožil Damián se Zoe ☺

<https://www.youtube.com/watch?v=k0V2O1jCWt8>

Pokud máte chuť a odvahu, existují k prodeji sady, se kterými můžete pozorovat vývoj od housenek po dospělé motýli. Ty potom vypustíte zpět do přírody. <https://www.insectlore.cz/>

PŘEJEME VÁM PŘÍJEMNÉ KUKLENÍ ☺

K výrobě třísložkových karet.

vajíčka

housenka

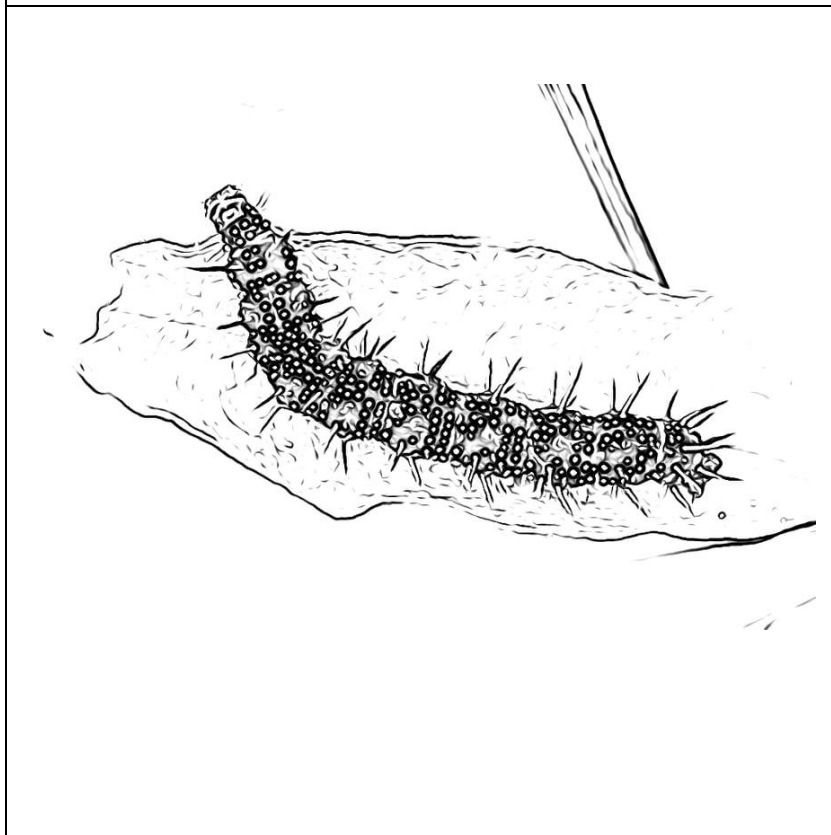

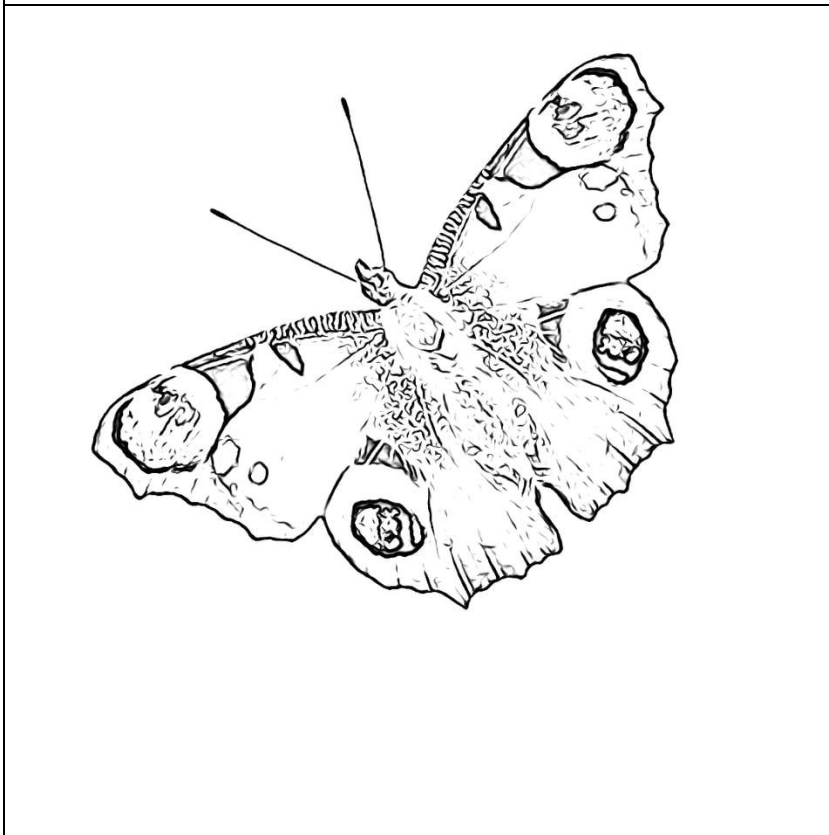
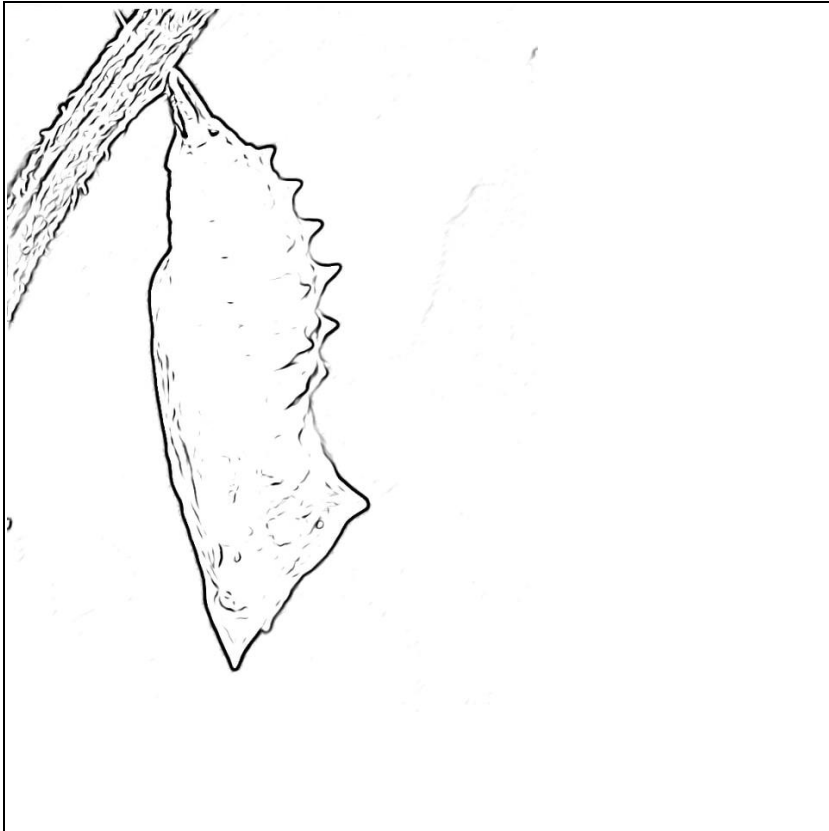
kukla

motýl

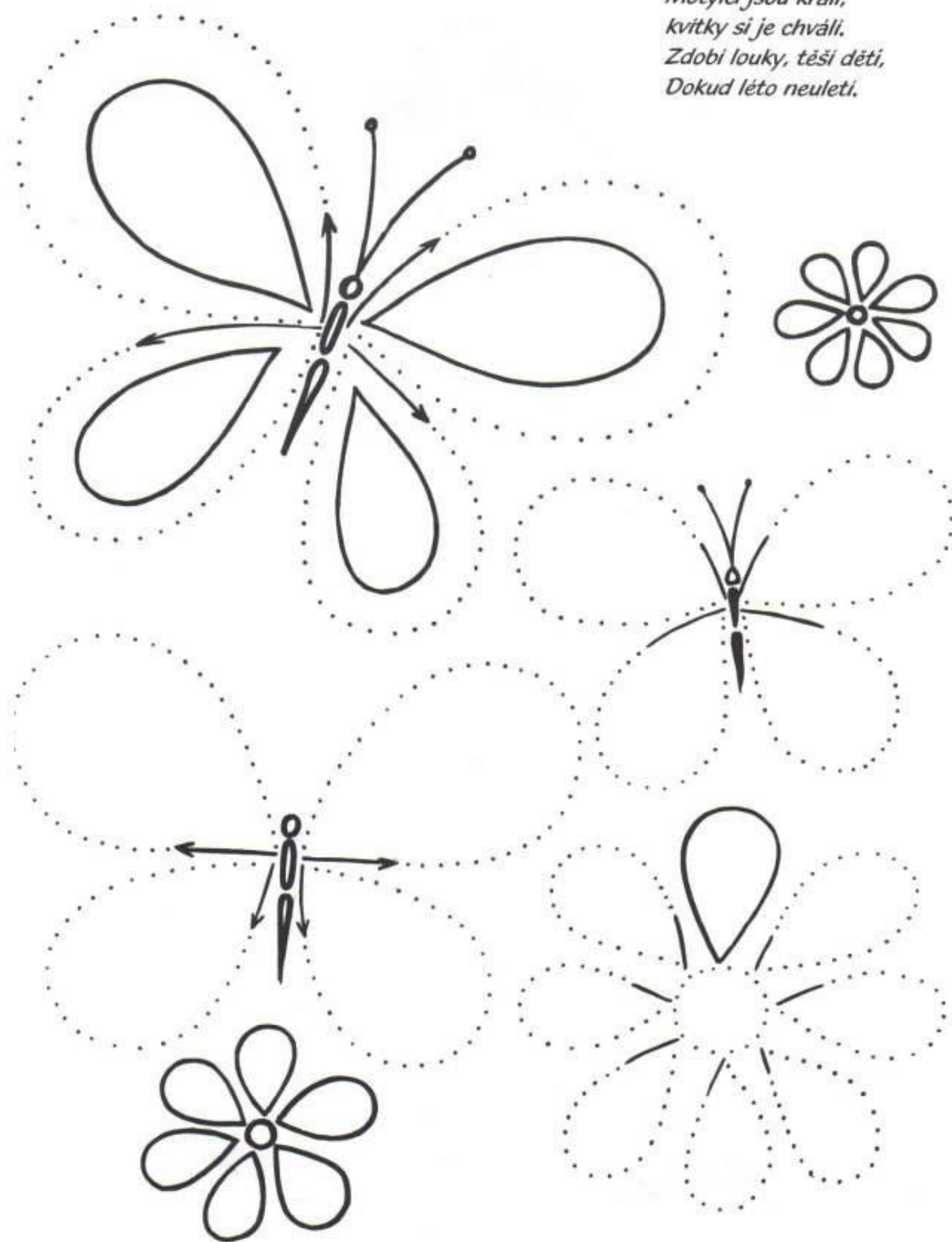
K vytvoření vlastní knížky

Pracovní list

*Motýlci jsou králi,
kvitky si je chválí.
Zdobí louky, těší děti,
Dokud léto neuletí.*

Listečky květů a křídla motýlů mají tvar slzičky. Pozorně ji dokreslí a obrázek vybarví pestrými barvami.